

Raadsvoorstel

Openbare Raadsvergadering

Datum

4 juli 2023

Agendapunt
11

Onderwerp borgstelling voor lening BNG aan Reinigingsdienst Maasland
Portefeuillehouder(s) Mevrouw Ing. H. Wijers (wethouder)

Inhoudelijk voorstel

In februari 2023 is van de Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdienst Maasland, hierna te noemen GR RD Maasland, een verzoek ontvangen voor borgstelling voor een lening van de BNG Bank aan GR RD Maasland (bijlage 1). Het totaal door GR RD Maasland aan te trekken financieringsbedrag bij de BNG bedraagt € 1.000.000. Het aangaan van deze investeringen en de daarvoor benodigde financiering van € 1.000.000 is onderdeel van de begroting 2023 van GR RD Maasland.

De gevraagde garantstelling wordt verdeeld over de deelnemende gemeenten op basis van de procentuele verdeling van de gemeentelijke bijdragen volgens de begroting van 2023. Voor de gemeente Leudal betekent dit een garantstelling van € 460.000 (46%).

De gemeenten Maasgouw en Echt-Susteren hebben onlangs ingestemd met de borgstelling. De gemeenteraad van Roerdalen zal begin juli een besluit nemen.

Financieringsbehoefte

De begroting 2023 van GR RD Maasland is vastgesteld door het algemeen bestuur met inachtneming van de voorgeschreven procedure in de Gemeenschappelijke Regeling (RG) RD Maasland (artikel 18). Dit betekent dat hierbij rekening is gehouden met de door de raden uitgebrachte zienswijze. Het aangaan van de investeringen en de daarvoor benodigde financiering van € 1.000.000 is onderdeel van deze begroting.

GR RD Maasland heeft de financiering nodig in relatie tot het vastgestelde investeringsprogramma en kan niet wachten op de aangepaste GR RD Maasland, als alternatief voor de borgstelling zoals hierna wordt toegelicht. GR RD Maasland zou dan in liquiditeitsproblemen komen.

Borgstelling nodig voor financiering

In het verleden was het voor GR RD Maasland mogelijk om zelfstandig leningen met BNG Bank aan te gaan, zonder dat borgstelling van de deelnemende gemeenten nodig was. Dit is nu niet mogelijk omdat BNG op basis van voortschrijdende inzichten stelt dat de huidige Gemeenschappelijke Regeling (GR) RD Maasland te weinig garanties en zekerheid biedt aan BNG om de financiering te kunnen verstrekken.

BNG Bank heeft aangegeven dat GR RD Maasland thans niet meer toereikend is voor het verstrekken van een financiering zonder borgstelling vanwege het ontbreken van de modelbepalingen zoals genoemd in de Bram Peper circulaire. Dit is een nog steeds geldende circulaire van toenmalig minister Binnenlandse Zaken Bram Peper waarin staat met welke bepalingen (garanties) het openbaar lichaam als klant met een krediet geaccepteerd kan worden. (zie bijlage 2 Model Akte van Borgtocht BNG)

Aanpassen GR RD Maasland

Aanpassing van GR RD Maasland vindt in breder verband plaats met meerdere Gemeenschappelijke Regelingen in Limburg ten einde de wetswijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen die per 1 juli jl. in werking is getreden te implementeren in de regelingen. Doel hiervan is om de raden beter in positie te brengen. Naar verwachting zijn de nieuwe statuten van GR RD Maasland medio 2024 gereed.

Borgstelling ten behoeve van publieke taak

In het kader van risicobeheer is in artikel 2 lid 1 van de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido) bepaald dat openbare lichamen uitsluitend ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak leningen kunnen aangaan, middelen uitzetten of garanties verlenen.

In de financiële verordening gemeente Leudal 2023 staat in artikel 5 dat het verstrekken van leningen en garanties is vastgelegd in het Treasurystatuut. In artikel 10 lid 9 van het Treasurystatuut 2023 gemeente Leudal is hierover het volgende opgenomen:

“Geldleningen en garanties die hoger zijn dan een bedrag van € 100.000 en/of die afwijken van het bepaalde in lid 1 tot en met 8 van dit artikel worden door het college voorgelegd aan de raad ter besluitvorming. De raad is exclusief bevoegd om (1) geldleningen en garanties te verstrekken die hoger zijn dan een bedrag van € 100.000 en om (2) geldleningen en garanties te verstrekken die afwijken van de voorwaarden van dit artikel.”

In het bovengenoemd treasurystatuut wordt geen uitzondering hierop gemaakt voor gemeenschappelijke regelingen die een publieke taak uitvoeren.

In artikel 10 lid 1 van het Treasurystatuut 2023 gemeente Leudal wordt een verwijzing naar de publieke taak gemaakt. Dit komt erop neer dat uitsluitend uit hoofde van de publieke taak geldleningen of borgstellingen verstrekt kunnen worden. Een publieke taak is aan de orde bij echte overheidstaken, zoals afvalinzameling, onderhoud wegen of het verlenen van vergunningen. In de onderhavige situatie blijkt uit wetgeving (Wet milieubeheer, Wegenwet) dat sprake is van een publieke taak.

Voorliggende borgstelling is nodig uit hoofde van de publieke taak die de GR RD Maasland uitvoert voor de deelnemende gemeenten. Op basis van het voorgaande mag de borgstelling plaatsvinden.

Akte van borgtocht

De BNG Bank heeft een model akte van borgtocht overlegd. Wat opvalt is dat de borg (de gemeente) in deze akte afstand doet van alle rechten, bevoegdheden en verweermiddelen bij de wet aan borgen toegekend of nog toe te kennen. Het gaat om bepalingen die de borg bescherming bieden.

Dit is toegestaan bij een borgtocht met borgstelling door een niet-particulier optredende borg (artikel 7:862 BW). De bedoeling hiervan is duidelijk: (nadere) versterking van de positie van de schuldeiser (de bank).

Risico's

De borgstelling wordt gegeven voor een maximum bedrag van € 460.000. Hieraan zijn geen kosten verbonden.

Enkel bij een beroep op de borg kan het zijn dat de borg vermeerderd wordt met de pro rata parte aan dit bedrag toe te rekenen boete, kosten en wettelijke en overeengekomen rente. De hoogte hiervan is vooraf niet bekend.

Financiële paragraaf

Er is sprake van een aanvullende zekerheidsstelling € 1.000.000 door de BNG, waarvan voor de gemeente Leudal een bedrag van € 460.000. Instemmen met de borgstelling door gemeente Leudal heeft geen directe financiële consequenties voor onze gemeente.

Financiële gevolgen ontstaan op het moment dat GR RD Maasland in gebreke blijft en de borgstelling door BNG wordt aangesproken. Het financiële risico neemt daarmee toe, maar deze toename is betrekkelijk.

Als GR RD Maasland niet meer aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen, zullen de schuldeisers hun vorderingen sowieso op de deelnemende gemeenten in GR RD Maasland proberen te verhalen. Het enige verschil is dat er voor deze lening aan GR RD Maasland een rechtstreekse borgstelling gekoppeld is. De BNG is daarmee een preferente schuldeiser als GR RD Maasland niet aan de betalingsverplichting voldoet.

Bijlagen

Bijlage 1: Brief GR RD Maasland verzoek borgstelling

Bijlage 2: Model Akte van Borgtocht BNG

Bijlage 3: Concept raadsbesluit borgstelling GR RD Maasland

Heythuysen, 30 mei 2023

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEUDAL,

De gemeentesecretaris,

De burgemeester,

mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts

D.H. Schmalschläger